

Застосування проектів під час навчання також розкриває перспективи на етапі пошуку місця працевлаштування. Усе більше роботодавців орієнтуються не на студентів, що навчаються за традиційними технологіями, а на молодь, що готова вирішувати проблеми у будь-якій запропонованій сфері діяльності.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Ю. В. Карпенко, к. е. н., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу;

Н. М. Карпенко, доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

До інтерактивного навчання належать такі навчальні і розвиваючі особистість методи, які побудовані на цілеспрямованій, спеціально організованій груповій діяльності, зворотному зв'язку між усіма учасниками. Інтерактивні технології стимулюють розвиток творчих здібностей у результаті активної спільної навчальної діяльності. Спільна діяльність для студентів необхідна не тільки з метою обміну інформацією, придбання досвіду. Головна мета полягає в тому, що людина «дивиться» на іншу людину як у дзеркало, таким чином, оцінюючи правильність своїх дій. Активність викладача має соціальну значущість, від нього залежить успіх спільної справи. Це школа колективних відносин, що пробуджують у студентів різноманітний спектр переживань, пов'язаних з конкуренцією й лідерством, взаєминами з людьми, рішенням професійних і особистих проблем [1, с. 141].

Серед основних завдань, які можна вирішувати завдяки використанню інтерактивних технологій, виокремлюють такі: вирішення професійних проблем, передбачення труднощів реальних обставин, набуття фахівцем додаткових знань та професійних умінь, формування професійно важливих якостей, зменшення імовірності помилок, розвиток упевненості у власних силах. Реалізація зазначених технологій дозволяє студентам зайняти активну пізнавальну позицію і у співпраці з викладачем та однокурсниками здійснювати саморозвиток. Окрім того, активізується розвиток умінь професійної взаємодії [2, с. 245].

Метою навчальної дисципліни «Організація екскурсійної діяльності» у системі підготовки фахівців сфери туризму є: набуття майбутніми фахівцями професійних та спеціальних знань та системного мислення з теорії, методики та організації екскурсії, які є складовою туристичної діяльності.

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Організація екскурсійної діяльності» впровадження інтерактивних технологій буде доцільним під час вивчення будь-якої теми. На нашу думку, в даному курсі доцільно використовувати наступні методи інтерактивного навчання: ігрові методи навчання (рольова гра, імітація); неігрові методи навчання (аналіз практичних ситуацій, вирішення ситуаційних завдань); методи колективно-групового навчання (вирішення проблем, мозковий штурм, метод проєктів).

Наприклад, під час практичного заняття на тему: «Методичні прийоми проведення екскурсій» використовується така інтерактивна форма проведення практичного заняття як освітня експедиція – навчання через живе спостереження, проживання, занурення в професійне середовище. Освітня експедиція – це безпосередній контакт із зовнішнім освітнім середовищем, її конкретним освітнім об'єктом, в нашому випадку це може бути Музей футбольного клубу «Ворскла» чи Музей фізичної культури, спорту та олімпійського руху на Полтавщині (м. Полтава). Практичне заняття складається з двох частин: 1) оглядова екскурсія по експозиції музею з екскурсологом; 2) моделювання виробничих процесів і ситуацій, передбачає імітацію реальних умов, конкретних специфічних операцій, моделювання відповідного робочого процесу, створення інтерактивної моделі тощо під керівництвом викладача. Наприклад, під час вивчення методичних прийомів показу в екскурсії, а саме умов ефектного показу екскурсійних об'єктів, доцільно використовувати інтерактивний метод рольова гра, що являє собою ігровий спосіб аналізу конкретних ситуацій. Методичні прийоми розповіді, яка є невід'ємним елементом екскурсії під час заняття доцільно розглядати використовуючи імітаційний тренінг, що припускає формування і відпрацювання умінь і навичок ефективної поведінки, зокрема особливих методичних прийомів під час проведення екскурсії тощо. Наприкінці, після підведення підсумків використовується метод організації зворотного зв'язку «Плюси, мінуси, запитання», коли до підготовлених викладачем трьох

конвертів з написами: «+» – позитивні моменти, «-» – негативні моменти. «?» – питання або сумніви студенти, на прохання викладача, анонімно на отриманих аркушах висловлюють свою думку з приводу проведення заняття. Наступне заняття викладач розпочинає з відповідей на питання студентів з приводу попереднього заняття.

Таким чином, інтерактивні методи навчання є важливим інструментом підвищення ефективності навчальних комунікацій між викладачем і студентом та формування комплексу необхідних знань, вмінь та навичок у процесі вивчення дисципліни «Організація екскурсійної діяльності».

Список використаних джерел

1. Бойко-Бузиль Ю. Ю. Методика викладання психології у вищій школі : навч. посіб. / Бойко-Бузиль Ю. Ю., Горбенко С. Л., Кушченко І. В. та ін. – Київ : Атіка, 2012. – 272 с.
2. Кожушко С. П. Інтерактивні технології навчання у підготовці майбутніх фахівців туристичної галузі до професійної взаємодії / Кожушко С. П. // Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. – 2017. – № 2 (14). – С. 244–248.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ З ТУРИЗМУ

*Л. В. Дробиш, к. е. н., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Модернізація освітньої системи в Україні висуває нові питання про рівень знань і вмінь фахівців у галузі туристичної діяльності. Найважливіше завдання сучасної вищої школи – підготовка компетентного, гнучкого і конкурентоспроможного фахівця, який здатний досягти визначеної мети в різних життєвих ситуаціях [1]. Тому процес підготовки фахівців для галузі туризму потребує рішучих змін і перетворень. Відповідно нова парадигма вищої освіти безпосередньо пов'язана з професійною компетенцією та компетентністю.

Компетентність – це уміння здійснювати певну діяльність (знання та досвід у певному виді діяльності). Актуальність